

Moisés, estigues quiet

*Proposta
didàctica*

Esther Barber Doménech

E@PLA!

© 2015 Lliris Picó
Coberta de Miquel Mollà
190x130 mm, 160 pàgines
Enquardernació en rústica

© 2015 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya
☎ 961 590 883
info@bullent.net
Directora de la col·lecció: Pilar Puchades

SINOPSI

óc Moisès i en aquest llibre us explique coses meues. Una d'elles és que sóc hiperactiu. Des dels 5 anys hem visitat un grapat de metges i psicòlegs fins que vaig ser diagnosticat i etiquetat, com els paquets de pasta. “Moisès estigues quiet”, “Moisès para un moment”, “Moisès deixa cada cosa al seu lloc”... No, si jo ho entenc: tant de moviment treu de polleguera a qualsevol. De fet m'altera a mi mateix. Però què voleu que faça! També sóc adoptat i m'enamore i m'equivoque i hi ha qui em té mania, però també m'estimen molt... Tots som així de diferents als quinze anys?

L'AUTORA

Lliris Picó i Carbonell (Ibi, 1972), és llicenciada en Filologia Catalana per la Universitat d'Alacant. Treballa a la Delegació d'Alacant de l'Institut d'Estudis Catalans. Ha publicat sobretot novel·les com ara *L'olor dels crisantems*, *Helena: un record sempre és mentida* o *Les ales de la memòria*. Les seues obres han rebut diversos guardons entre els quals destaquen el Premi 25 d'abril Vila Benissa (2001) i el Premi de Narrativa Antoni Bru Ciutat d'Elx (2004) i Premi de Narrativa 9 d'Octubre de Sant Vicent del Raspeig (1998 i 2010). Ha publicat articles en mitjans com *Caràcters*, *L'Aiguadolç*, *Información* o *El País* i escriu una columna a *El Punt/Avui*.

ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES I METODOLÒGIQUES

L'activitat lectora necessita una sèrie d'estratègies i/o operacions mitjançant les quals assolir un dels seus objectius: la comprensió eficient. Però a més a més, aquest recurs ens proporcionarà un valuós cop de mà per a transmetre el secret que amaga cada llibre i el valor del món que hi podem descobrir darrere mitjançant la lectura. Les següents activitats pretenen motivar l'alumnat fent que s'adone que aquesta tasca que li proposa el/la professor/a és molt més que acomplir un aspecte del currículum de forma aïllada. I per tal d'aconseguir aquest objectiu us fem una proposta ampla i variada per tal que es pugui adaptar a diverses necessitats, nivells i interessos. Cosa que farà que l'alumnat se senta protagonista i per tant, se li transmeta el gust per llegir. A més a més, els exercicis proposats han estat pensats per tal que els joves facen ús de les quatre destreses bàsiques i que així, aquest esdevinga un parlant més competent.

En aquestes propostes didàctiques les activitats estan dividides en tres blocs:

► Abans de la lectura aborda les expectatives que creen en el lector els elements externs: portada, títol, crèdits...

► Durant la lectura on es pren nota de paraules o expressions desconegudes per després buscar-les al diccionari i intentar introduir-les en la parla habitual.

► Després de la lectura s'hi proposen una sèrie d'exercicis que responen bàsicament a tres objectius:

1. Entendre el missatge que se'ns vol transmetre a la novel·la.

2. Aprofundir en el coneixement de la llengua a partir de les expressions i el particular estil de l'obra.

3. Entretenir i convidar el lector a explorar nous camins i temes diversos a partir d'algun aspecte esmentat al text. Sempre tenint en compte els coneixements previs que se li suposa al lector al qual s'adreça la narració.

Les activitats d'aquest darrer bloc ahora estan seqüenciades en els apartats de:

- ▶ Comprensió lectora.
- ▶ Anàlisi dels elements de la narració.
- ▶ Recursos lingüístics (un munt de mots).
- ▶ Temes transversals i curiositats.

I per finalitzar, el calaix de sastre on proposem activitats diverses relacionades amb l'aprofundiment en el coneixement de la llengua, en concret, de la normativa a partir d'algun fragment o aspecte concret de la lectura.

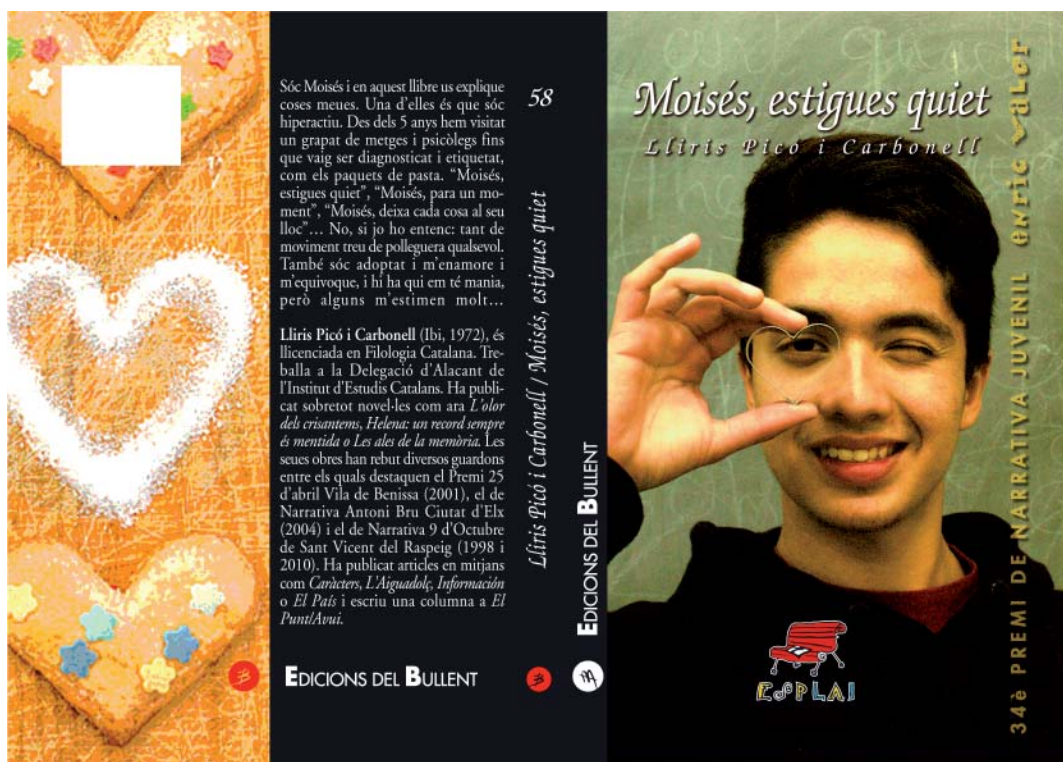
I. ABANS DE LA LECTURA

Anàlisi i observació dels elements paratextuals

1. Identifiquem els diversos elements:

a) Fixa't bé en el llibre que tens entre les mans i identifica-hi els següents elements:

1 Portada 2 Títol 3 Autora 4 Editorial 5 Logotip editorial 6 Col·lecció 7 Logotip de la col·lecció 8 Llom 9 Número de la col·lecció 10 Contraportada 11 Sinopsi 12 Biografia de l'autora 13 Codi de barres i ISBN 14 Imatge o il·lustració

b) Hi ha un element que ha quedat per localitzar on pots llegir: 34è PREMI DE NARRATIVA JUVENIL Enric Valor. Què creus que significa? Busca en quina localitat se celebra el premi, quan es convoca, les bases, quina editorial hi participa i dues de les últimes obres que han guanyat. Si coneixes altres premis literaris, esmenta'ls.

Pots consultar la notícia de l'atorgament del premi als següents enllaços:

<http://www.laveupv.com/noticia/12327/lliris-pico-guanya-el-34e-premi-enric-valor-amb-mois-es-estigues-quiet>

http://www.iec.cat/activitats/noticiasencera.asp?id_noticies=1306

.....

.....

.....

.....

2. Observa detingudament la portada, centra l'atenció en el títol: *Moisés, estigues quiet* i respon:

a) Què et suggereix? Per què creus que li diuen a Moisés que s'estiga quiet?

.....

.....

b) Quina serà la seua reacció a l'ordre?

.....

.....

c) Qui creus que serà el/la protagonista (edat, sexe, professió...)?

.....

.....

3. Ara fixa't en les imatges o il·lustracions:

a) Et donen alguna pista sobre el tema del text?

.....

.....

b) Per què creus que s'ha posat un motlle amb forma de cor davant l'ull?

.....

.....

4. Llegeix ara la sinopsi (breu resum que apareix a la contraportada)

a) A quin subgènere narratiu creus que pertany la novel·la? Penses que els fets que s'hi expliquen seran versemblants o que per contra seran irrealment o fantàstics? Per què?

.....

.....

b) La nova informació reafirma allò que has predit abans de llegir la contraportada? En què ha coincidit o no?

.....

.....

5. Parlem-ne ara de l'autora, a la contraportada hi ha una breu biografia a partir de la qual podràs saber les dades més significatives. Copia-les i després fes una breu descripció sobre com creus que és, tot explicant trets físics i psicològics.

Nom i cognoms:

Localitat i any de naixement:

Estudis:

Treball:

Nombre d'obres publicades:

Premis guanyats:

.....
.....
.....
.....

6. Fulleja el llibre i mira com està estructurat. Quants capítols té? Estan titulats o numerats? Quantes pàgines té? Com és la lletra?

.....
.....

7. Quin és el logotip o l'anagrama de l'editorial que ha publicat el llibre? I el de la col·lecció? Què et suggereix? Has llegit altres obres d'aquesta col·lecció? Quines?

.....
.....

II. DURANT LA LECTURA

1. Pren nota de les paraules i les expressions que no has entès i busca-les al diccionari.

.....
.....
.....
.....
.....

2. Escribeu una història d'unes 100-120 paraules d'extensió on hi apareguen almenys deu de les paraules o expressions que has buscat.

.....
.....
.....
.....
.....

3. Fes un llistat a partir de la graella que et mostrem on esmentes el nom de tots els personatges de la novel·la i quina relació hi ha entre ells/es i el protagonista de l'obra. Després fes una breu descripció de cadascun d'ells.

Nom del personatge	Relació amb la protagonista	Breu descripció

4. Sintetitza mentre vas llegint el contingut de cada capítol en una o dues frases. Així no te n'oblidaràs de res!

Resumeix en un parell d'oracions el contingut de cada capítol.

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	

15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	

III. DESPRÉS DE LA LECTURA

1. Primer de tot convé fer una fitxa tècnica del llibre, aprofita les dades que ja haves recollit anteriorment i, completa-les. Així tindràs el llibre ben localitzat!

Títol de l'obra: _____
Cognoms, nom de l'autor: _____
Editorial: _____
Ciutat i any de l'edició: _____ Nombre de pàgines: _____
Collecció: _____ Núm.: _____
Tema/gènere: _____
Lloc i temps de l'acció: _____
Argument: _____

Tipus de narrador: _____

Personatges: • Principals _____

• Secundaris _____

Valoració personal: _____

REPASSEM LA HISTÒRIA...

1. Abans que se t'oblidi el que has llegit respon les preguntes per comprovar el nivell de comprensió assolit. Si no encertes com a mínim un 80% hauràs de repassar el llibre per trobar les respostes correctes. Aplica-t'hi.

a) On han anat Moisès i els companys d'excursió quan comença la novel·la?

.....
.....

b) Què ocorre quan la mare de Moisès i ell van a una de les primeres visites a la consulta d'un psicòleg?

.....
.....

c) Qui és la núvia de Moisès? Des de quan fa que van junts?

.....
.....

d) Quina relació té Moisès amb sa mare?

.....
.....

e) Què ocorre quan Moisès de menut va a casa amb una fitxa sobre la reproducció?

.....
.....

f) A quina població va la família a estiu? Per què?

.....
.....

g) Per què Moisès vol dir-li a Jaume papa?

.....
.....

h) Què opina Jaume d'això? I Moisés?

i) Qui són Liz i Lawrence? On viuen?

j) Quins canvis observa el protagonista en Liz quan la torna a veure aquell estiu?

k) De quina forma cuinen quan estan a la casa de camp?

l) Li agrada a Moisés compartir coses amb el germà? Per què?

m) Com descobreixen que els Reis Mags no existeixen?

n) Què li ocorre a l'Ask al personatge principal?

o) On es citat i per a què?

p) Com se sent Moisés després de rebre els missatges? A qui li ho conta? Per què?

q) Com descobreix Moisés qui és qui li ha enviat els missatges per l'Ask?

r) On i com es fan el primer bes Moisés i Joana?

s) Per a què volen anar a Alacant?

t) On va anar Moisés quan tenia 7 anys amb la iaia Meravelles?

u) Què fa la mare quan s'assabenta de l'assumpte de l'Ask?

v) Què ocorre quan Moisés acompanya sa mare a la Guàrdia Civil?

w) Què hi ha quan arriben al centre comercial d'Alacant?

.....

x) Què fa el pare de Clàudia quan acudeix a l'institut? Què ocorre?

.....

y) Quin tipus de relació hi ha entre Moisès i Liz?

.....

z) Per què telefona Joana a Moisès el 26 d'agost?

.....

2. Ara et proposem que faces un nou esforç i recordes cada detall. Has de dir, segons allò que has llegit, si les següents afirmacions són vertaderes o falses. Això sí, en el darrer cas cal que les esmenes per tal que esdevinguen vertaderes. Si saps la major part de les respostes, has entès a la perfecció el llibre. Enhorabona!

	Vertader	Fals
1. La família de Moisès està formada per quatre fills; tres d'ells adoptats i una quarta procedent d'un altre matrimoni.		
2. Moisès és un xiquet adoptat que nasqué a Bolívia.		
3. El protagonista té un trastorn que s'anomena TDAH (trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat).		
4. Moisès se sentí alleugerit quan li van diagnosticar la malaltia.		
5. La mare de Moisès és professora de llengua i per això li agrada molt escriure.		
6. Moisès no té relació amb el seu pare adoptiu.		
7. Liz i James són els amics que viuen a Castalla.		
8. A Moisès li agrada molt pintar.		
9. El plat preferit de Moisès són les salsitxes amb puré de verdures.		
10. Moisès no vol contar l'assumpte de l'Ask perquè no vol ferir els sentiments de la gent que estima.		
11. A Moisès no li agraden les classes de matemàtiques perquè no les entén.		

	Vertader	Fals
12. Moisès regala a la Clàudia una caixeta de corets de sucre per sant Valentí el primer any que van a l'institut.		
13. La mare i el pare donen permís a Camil per agafar el cotxe i anar fins a Alacant.		
14. Moisès es baralla amb un xic mentre van al tram perquè aquest insulta Camil anomenant-lo mono quan li va demanar que baixara la veu a la música que duia perquè molestava molt.		
15. Durant l'incident del tram arriba la policia i s'enduen Moisès a comissaria per tal que declare allò que ha ocorregut.		
16. A la classe de Moisès hi ha dos grups ben diferenciats: els moixos i les pardaletes.		
17. El grup d'amigues de Clàudia es burla del grup de Moisès perquè elles tenen millors notes a gairebé totes les assignatures.		
18. El grup de Moisès se separa perquè ja no tenen els mateixos interessos en comú com quan van començar l'institut.		
19. Allò que es conta novel·la transcorre durant un estiu.		
20. Camil i Liz són molt aficionats al grup Auryn.		
21. Mariola va amb la iaia Meravelles i les amigues al concert dels Auryn.		
22. Lawrence i Mariola arriben a la cua del centre comercial agafats de la mà.		
23. Moisès no avisa la Joana que anirà a Alacant aquella vesprada perquè ella no ha donat senyals de vida durant tot l'estiu.		
24. Quan arriben al centre comercial hi ha molta gent fent cua i per això es queden a dinar allí.		
25. Hi ha tanta gent al centre comercial que no aconsegueixen veure els Auryn signant els discs.		
26. A l'IES de Moisès fan una festa per celebrar que han finalitzat l'ESO.		
27. Liz li fa un bes a Moisès mentre estan nadant a la piscina.		
28. Després de tot el que ocorre a l'Ask, la colla de Moisès, va amb més compte quan navega per Internet.		
29. Moisès creu que després d'aquell estiu la relació amb Joana anirà molt millor.		
30. Moisès decideix, finalment, que vol estudiar per ser psicòleg i així poder ajudar a gent que tinga la mateixa malaltia que ell.		

ELEMENTS DE LA NARRACIÓ

Títol

1. Digues si es tracta d'un títol temàtic o remàtic. Raona la resposta.

.....
.....

2. Explica la relació del títol amb l'argument del llibre. Et sembla adequat? Quin títol hauries escollit tu? Per què?

.....
.....

Gènere literari

3. Pel que fa al subgènere literari a les activitats prèvies a la lectura feres una hipòtesi. Vas encertar? Si és així digues quines característiques de la novel·la ho confirmen, si no és així digues quin subgènere creus al qual pertany i què t'ho fa deduir.

.....
.....
.....

Resum

4. Fes un resum del contingut de la novel·la. Pots ajudar-te amb les anotacions que vas fer mentre llegies.

.....
.....
.....
.....

Argument

5. Ara que ja has fet un resum de cada capítol, et proposem que redactes l'argument de *Moisés, estigues quiet* en un màxim de deu línies. Pots recolzar-te en l'activitat anterior.

.....
.....
.....

6. Quin és al teu parer el punt àlgid de la novel·la que fa que l'acció es desencadene. Localitza'l, llig-lo en veu alta a classe i explica perquè creus que ho és. Per tal que no se't despiste on està apunta-ho així tindràs el fragment ben localitzat.

.....
.....
.....

Personatges

7. Com ja saps els personatges segons el grau de participació en els fets, es classifiquen en *principals* o *protagonistes*, *secundaris* i *fugaços*. Però també s'hi classifiquen en plans i redons. Aquesta classificació es fa tenint en compte la complexitat de la seua caracterització. Els plans no canvien els trets que els caracteritzen i la història no els afecta, és a dir, no pateixen un canvi en la manera de ser, pensar o actuar. Ben al contrari, els rodons presenten una complexitat psicològica que evoluciona al llarg de la història i per això pateixen una transformació. Digues dos exemples de cadascun dels tipus. Tin en compte que potser algun nom es repetesca.

Segons el grau de participació		
Principal	Secundari	Fugaç

Segons el grau d'evolució	
Pla	Redó

8. Amb quin personatge t'has sentit més identificat? I amb quin personatge t'has sentit menys identificat? Indica'n les característiques i explica la raó de la teua elecció.

.....
.....

Estructura del text

9. Generalment els textos narratius s'estructuren en tres parts: introducció, nus i desenllaç. A la part del nus sol aparèixer un contratemps o complicació que fa que es desencadenen una sèrie d'esdeveniments. Aquest contratemps, normalment, se soluciona a la part final del relat o desenllaç. Digues si es reproduïx aquesta estructura a la novel·la i, des d'on fins a on aniria cada part.

.....
.....

10. Què t'ha paregut el final de la història? L'hauries acabada d'una altra forma?

.....
.....

11. Inventa un nou desenllaç per a l'obra.

.....
.....
.....
.....

Narrador

12. El narrador és la persona que explica la història. Pot ser *intern*, quan és un personatge de l'obra i la conta des de dins, o *extern*, si la conta des de fora com si fos un espectador. A més, el narrador extern pot ser, alhora, *observador*, si només explica el que veu (semblant a com si estiguera enregistrant la història amb una càmera), i *omniscient*, si a més d'explicar l'acció, també explica la vida interior i els pensaments dels personatges perquè ho coneix tot: allò que ocorre i allò que pensen els personatges.

a) El narrador explica la història en primera o en tercera persona? Posa un exemple extret del llibre.

.....
.....

b) De quin tipus diries que és el narrador de la novel·la? Justifica la resposta amb algun fragment de l'obra.

.....
.....
.....

c) Ara que ja has identificat el narrador, què creus que li aporta a aquesta novel·la eixe tipus de narrador. Raona la resposta.

.....
.....
.....

Autora

13. A les activitats del principi t'hem proposat que imaginares com és l'autora. Si vols saber-ne més, has de visitar els seus següents enllaços i així podràs veure com és. Després mira el vídeo on parla sobre la novel·la *Moisés, estigues quiet*. Finalment, respon les qüestions que se't plantegen:

http://www.escriptors.cat/autors/picoll/pagina.php?id_sec=2595

http://www.bullent.net/detalle_autor/?au_id=445

http://www.llibresvalencians.com/Lliris-Picu_va_17_120_0.html

http://ca.wikipedia.org/wiki/Lliris_Pic%C3%B3_i_Carbonell

<http://www.picanya.org/informacio/noticies/i/8131/481/lliris-pico-guanya-el-34e-premi-enric-valor-amb-moisés-estigues-quiet>

Pots visitar també el seu blog a:

<http://www.llirispicocom.blogspot.com.es/>

Presentació que fa Lliris de *Moisés, estigues quiet*:

<https://www.youtube.com/watch?v=s2A891aGLgo&feature=youtu.be>

a) Des de quan fa que escriu Lliris?

.....
.....

b) Quins premis literaris ha guanyat?

.....
.....

c) Quin tipus de novel·la escriu?

.....
.....

d) I al blog, sobre què escriu?

.....
.....

e) Quins han estat els punts fonamentals per a la construcció de la novel·la *Moisés, estigues quiet*?

.....
.....

f) Què diu que hi explica?

.....
.....

Lector/a

14. Tenint en compte les característiques de la novel·la a quin públic creus que va dirigida? Per què?

.....
.....

15. En aquest cas, possiblement la lectura te l'ha recomanada el professor/a de català. L'has escollida entre diversos o sols tenies una opció? En cas de poder escollir en què bases l'elecció?

.....
.....

Autora/lector

16. Quan analitzem qualsevol tipus de text podem pensar en els següents conceptes: autor real/ideal i lector real/ideal. Esbrina la diferència i prenent-te a tu com a lector de la novel·la identifica els quatre.

LECTOR REAL	AUTOR REAL
LECTOR IDEAL	AUTOR IDEAL

Espai

17. Com has pogut llegir l'acció passa a diversos espais. Podem trobar macroespais com ara Alacant i microespais com ara el tram. Esmenta tres exemples més de cada tipus.

MACROESPAI	MICROESPAI
Alacant	El tram

18. Es tracta d'espais reals o imaginaris? Per què creus que és així?

.....
.....

19. Aquests espais on transcorre l'acció són principalment interiors o exteriors? Per què? Relaciona-ho amb el contingut del llibre.

.....
.....

Temps

20. Ara tractarem un altre aspecte important de la novel·la, el temps. A la novel·la no apareixen dates per situar-la amb exactitud. Però estem segurs que mitjançant el fets, accions, objectes et pots ajudar a emmarcar temporalment l'obra. Cita'n almenys cinc i després digues quan la situaries.

.....
.....
.....
.....
.....

21. A més del temps històric podem analitzar el temps narratiu. Respon les següents qüestions sobre aquest aspecte. Reflexiona-hi bé perquè t'ajudaran a respondre el proper exercici.

a) L'ordre és lineal o discontinu? Si és discontinu, utilitza la retrospecció? Posa un exemple.

.....
.....

b) En quant de temps transcorre la història que se'ns narra?

.....
.....

22. Una altra cosa significativa són els salts que fa en el temps per narrar fets. Et posarem un exemple:

[...] Sóc hiperactiu. Tot i que en aquell moment encara no ho sabíem.

Quan vam passar al despatx del psicòleg, un home jove que parlava amb una calma i un aplom que no feien per a l'edat que aparentava, van començar les preguntes... [...] (pàg. 23).

Podries dir de quin recurs es tracta? Per què creus que l'autora el fa servir? Identifica un altre fragment de la novel·la on torne a utilitzar aquest recurs.

.....
.....
.....

Registre

23. Repassa la definició de registre i els tipus de registres socials (argot, col·loquial, estàndard...) al llibre de text o a l'enciclopèdia. A continuació, digues quin tipus de registre s'usa en general a la novel·la. Fonamenta la resposta amb exemples.

.....
.....

Valoració personal

24. Ens interessa molt la teua opinió. Quins aspectes t'han agradat del llibre? Per què? Imagina que has de donar-li la teua opinió a un amic/ga que dubte si llegir-se'l o no; explica-li raonadament què és el que més t'ha cridat l'atenció i el que més t'ha desagradat. Argumenta les raons d'aquesta decisió.

.....
.....
.....
.....
.....

MÉS ENLLÀ DE LA HISTÒRIA...

1. Moisés esmenta que van d'excursió a l'illa de Tabarca al principi de la història. Sabries localitzar-la? Explica quines són les peculiaritats de la zona. Després pensa perquè de segur que coneixes algun paratge natural semblant prop d'on vius. Digues de quin es tracta i fes una breu descripció.

.....
.....
.....

2. Si estàs en el mateix cas que el protagonista probablement prompte te n'aniràs de viatge de final de l'ESO. Elabora un tríptic informatiu on dones dades del viatge que t'agradaria fer per tal de convèncer els teus companys que escullen el destí on t'agradaria viatjar.

Pensa en els objectius:	Importància de:	Dissenyar el tríptic
<ul style="list-style-type: none">- Generar coneixement i així convèncer que és la millor opció.- Modificar actituds i/o preferències.- Impulsar a la participació.	<ul style="list-style-type: none">- Allò que volem explicar.- Com ho expliquem.- Com ordenem la informació.	

3. Moisés explica les seues vivències i experiències quotidianes. Però malgrat això, la novel·la no es tracta d'un diari. Encara que es pareix bastant. Quines semblances i diferències hi trobes entre un diari i aquesta novel·la?

.....
.....
.....

4. Al llibre apareix esmentat el gènere narratiu de la rondalla a la pàgina 65. Saps quines són les característiques d'aquest tipus de textos? Per què creus que és tan important recollir i preservar aquest tipus de texts? Coneixes algú que es dedique o s'haja dedicat a aquesta tasca?

.....
.....
.....

5. Ara et proposem que busques alguna semblança entre la forma de narrar de les rondalles i la nostra novel·la.

.....
.....

6. Sense deixar el tema de la rondalla. Si vas a la pàgina 65 podràs llegir que l'àvia Assumpció contava a la mare de Moisés la rondalla de La quarantamaula. Explica en què consisteix.

.....
.....
.....

7. Probablement a tu o a algun familiar també us han explicat alguna rondalla típica de la zona on viviu. Digues quina és i de què tracta.

.....
.....
.....

8. En les novel·les juvenils hi predomina la narrativitat (per damunt d'escriptures més poètiques, per exemple) i els autors fan una tria del llenguatge per tal que no resulte massa difícil de comprendre. Creus que és el cas d'aquesta novel·la? Si és així, tracta de buscar algun exemple.

.....
.....
.....

9. Les novel·les semblants a *Moisés estigues quiet* es fan en part d'experiència i d'invenció. A la pàgina 26 pots trobar una de les descripcions literàries del llibre, en concret, la de Moisés. Llig-la acuradament i respon les qüestions que et plantegem tot seguit:

a) Sabries dir si es tracta d'una prosopografia, una etopeia o un retrat? Raona la resposta.

.....
.....

b) Creus que és objectiva o subjectiva? Aporta proves que avalen la resposta.

.....

c) Es tracta d'una descripció versemblant? Què creus que aporta a la història això?

.....

10. Tot i que, de vegades, la poesia ens pot resultar més complexa d'entendre que la novel·la, aquesta també pot resultar molt evocadora. Així com diu Moisès a la novel·la:

Aquests versos em fan pensar en la Joana, per això me'ls he après de memòria (pàg. 40)

Tens tu alguna poesia preferida? De quin tema tracta? Sabries recitar-la?

.....

11. A la novel·la Moisès parla sobre el fet d'escriure. I explica que tot i que és satisfactori i terapèutic, també és perillós perquè és com mirar-te en un espill... Molts adolescents escriuen el seu propi diari. Feu un debat a classe on reflexioneu sobre les afirmacions de Moisès.

12. Continuant amb les activitats en grup, imagineu que l'autora del llibre acudirà al vostre centre educatiu per parlar-vos de la novel·la. Elaboreu un llistat de preguntes per fer-li sobre aspectes que us hagen cridat l'atenció de la novel·la i sobre què sent ella quan escriu.

13. Al llibre Moisès està pensant si fer-se cuiner o dedicar-se a escriure. A la pàgina 41 ens explica que li agrada molt llegir i que una de les novel·les que li agrada més és *Camps de maduixes* de l'escriptor Jordi Sierra i Fabra. Aquesta ha estat un gran èxit de vendes. Busca informació sobre aquesta novel·la i digues quines característiques comparteix amb *Moisès estigues quiet*.

14. Segur que ja havies llegit alguna novel·la que s'assembla a les anteriors. Fes ara una comparativa i estableix paral·lelismes entre elles.

UN MUNT DE MOTS!

1. El llibre comença amb la descripció d'alguns dels peixos que veu Moisès a l'illa de Tabarca i de la sensació que els peixos li fregaven les cames. Et proposem que busques 12 noms d'animals i organismes marins que habiten la mar Mediterrània a la següent sopa de lletres. Després escull el nom que més t'haja agradat i emplena la fitxa que el proposem més avall.

P	A	B	A	L	D	U	F	A	S	A	R	P
Z	O	P	E	L	R	R	I	M	E	N	B	B
E	A	L	L	I	U	Q	N	O	C	A	E	A
S	H	G	P	S	M	E	A	L	U	J	R	R
C	U	E	F	S	O	S	I	L	O	N	T	R
O	Z	R	C	E	A	P	B	E	N	O	U	E
P	A	I	M	R	M	J	C	N	A	P	C	T
I	X	Ç	D	A	X	O	N	S	Y	S	M	E
N	C	O	S	F	G	I	U	O	Ç	E	C	T
Y	U	M	E	U	V	D	L	P	C	L	I	P
A	V	I	P	O	E	A	K	E	V	O	G	A
C	O	G	O	M	B	R	E	D	E	M	A	R

NOM VULGAR	GRUP ANIMAL	FORMA I MIDA	HÀBITAT
NOM CIENTÍFIC	COLOR	ALIMENTACIÓ	CURIOSITATS

2. A la novel·la has pogut llegir que Moisès diu que és hiperactiu i que li van diagnosticar TDAH. Es tracta d'una forma d'abreujar paraules amb sigles que es formen a partir de les lletres inicials de la denominació que es vol escurçar. Sabries dir el significat de cada sigla? I de les que et suggerim després?

TDAH:

AVL	UPV
IVA	IEC
SIDA.....	ONG.....
IES.....	FM
UNESCO.....	OMS.....
UEFA.....	DNI
ATP.....	FMI
UOC	OTAN
ADN	COI
OVNI.....	UVI

També n'has llegit una altra, ESO, amb la qual estàs molt més familiaritzat. Si les lliges les dues podràs observar que una es lletreja i l'altra es llig com si fora una paraula. Classifica les que t'hem proposat abans segons si es lletregen o es lligen com si foren una paraula.

ES LLETREGEN	ES LLIGEN COM UNA PARAULA

3. A la novel·la apareixen alguns topònims i gentilicis. Sabries definir els conceptes? Després emplena la graella amb el mot corresponent. Al final t'hem deixat un espai en blanc perquè escrigues el teu gentilici i topònim corresponent.

TOPÒNIM	GENTILICI
	Castellut, -da
Suïssa	
	Alcoià, -na
Bolívia	
Alacant	
Tibi	
Tabarca	
Ibi	
Liverpool	
Colòmbia	

4. Hi ha unes paraules anomenades eufemismes que s'usen en comptes d'una altra considerada tabú, malsonant o amb una connotació no adequada al context. Sovint pertanyen al camp semàntic del sexe, la mort, funcions fisiològiques, malalties... Al llibre pots trobar uns exemples referits al sexe a la pàgina 48. Busca i respon les qüestions que et plantegem:

a) Quin mot emprà Camil?

.....
.....

b) Utilitza el mateix Moisés? Per què creus que és així?

.....
.....

c) Quina diferència trobes que hi ha entre llenguatge políticament correcte, eufemisme i tabú?

.....
.....

Ara et proposem que relaciones les següents paraules amb els eufemismes corresponents:

Establiment penitenciari	Negre
Invident	Avortament
Residència per la tercera edat	Presó
Conflicte armat	Càncer
Interrupció voluntària de l'embaràs	Cec
Camp sant	Vell
País del tercer món	Esguerrat
Ebri	País subdesenvolupat
Sense sostre	Criada
Col·laborador	Crisi
Ancià	Passat de voltes
Obés	Carall
Escenari de creixement debilitat	Vagabund
Pacient	Asil
Tumor	Guerra
Discapacitat	Gros
Empleada de la llar	Malalt
Persona de color	Cementeri
Desocupat	Part
Caram	Aturat

5. Durant la lectura hauràs pogut observar que hi ha paraules que estan escrites amb una tipografia especial, la cursiva. Però no totes les vegades és per la mateixa raó. És a dir, que la cursiva té diferents usos. Et donem alguns exemples per tal que tractes d'esbrinar quin ús s'està fent en cada cas.

- *Rascassetes* (pàg. 9):
- *Kleenex* (pàg. 16):
- *Normalitat* (pàg. 24):
- *Penya* (pàg. 34):
- *Flipes* (pàg. 35):
- *Perquè* (pàg. 42):
- *Wifi* (pàg. 56):
- *Mi gozo en un pozo* (pàg. 58):
- *Nocilla* (pàg. 69):
- *Favòncio* (pàg. 71):
- *Ebook* (pàg. 105):
- *Manis* (pàg. 114):
- *Tardona* (pàg. 121):
- *Jopé* (pàg. 132):
- *Calentot* (pàg. 132):
- *Morreig* (pàg. 132):

Pensa quina seria la paraula que caldria usar en els casos que es tracte de barbarismes.

6. Per finalitzar amb el lèxic, et proposem que faces una oració amb algunes de les locucions, expressions o frases fetes que apareixen al llibre.

a) *Posar-se com una moto* (pàg. 21)

b) *Traure de polleguera* (pàg. 23)

c) *Ser bona peça* (pàg. 27)

d) *Ser del puntet* (pàg. 28)

e) *Pencar-se una cosa* (pàg. 30)

f) *Ser figues d'un altre paner* (pàg. 31)

g) *Eixir per un ou de la cara* (pàg. 33)

h) *Fer campana* (pàg. 35)

i) *Fer paper* (pàg. 36)

j) *Ser un melindrós* (pàg. 39)

k) *Partir-se el cul* (pàg. 49)

l) *Anar en conill* (pàg. 49)

m) *Ser un rotllo* (pàg. 62)

n) *No pegar puntada sense fil* (pàg. 69)

o) *Llevar ferro a l'assumpte* (pàg. 79)

p) *Fer anys i panys* (pàg. 83)

q) *Veure-se-les magres* (pàg. 86)

r) *No poder avenir-se'n* (pàg. 94)

s) *Esperar en candeletes* (pàg. 97)

t) *Posar-se la mosca darrere l'orella* (pàg. 97)

u) *Anar directe al gra* (pàg. 97)

v) *A sac* (pàg. 98)

w) *Ser algú una canya* (pàg. 105)

x) *Menjar-se l'olla* (pàg. 111)

y) *Posar fi a algú* (p 111)

z) *A tota virolla* (pàg. 123)

aa) *Tocar la pera* (pàg. 131)

ab) *Caure de la parra* (pàg. 132)

ac) *Acudir com a mosques* (pàg. 133.)

ad) *Ser festa grossa* (pàg. 143)

ae) *Aguantar la brasa* (pàg. 143)

af) *Fer-se el saberut* (pàg. 143)

ag) *Posar en un compromís* (pàg. 149)

ah) *Donar fe* (pàg. 149)

ai) *Agafar la sonada* (pàg. 150)

ACTIVITATS TRANSVERSALS I CURIOSITATS

1. A *Moisés estigues quiet* apareixen anomenades altres xarxes socials i aplicacions informàtiques, que cada vegada usem més a la vida quotidiana, com per exemple instagram, twenti o whatsapp. Creus que han canviat la forma de comunicar-nos?

Recorda una de les afirmacions que has pogut llegir: *No tenir un aparell a les mans implica que hem de parlar els uns amb els altres* (pàg. 57)

Raona la resposta i tracta d'explicar tres avantatges i tres desavantatges de l'ús.

.....

.....

.....

2. Al final del llibre Moisés diu: “[...] *en general tots anàvem molt més alerta amb qui ens relacionàvem, però no solament per Internet [...]*”. A la novel·la se’ns parla sobre un assetjament a la xarxa entre iguals, és a dir, de la mateixa edat. Malauradament, podem trobar altres perills quan naveguem per la xarxa. Investiga sobre el tema i tracta d’esbrinar com pots protegir-te d’aquestes amenaces.
3. Actualment els joves utilitzen sovint les xarxes socials. A la novel·la el nostre protagonista pateix una situació d’assetjament a l’Ask. Tot seguit t’expliquem en què consisteix i et diguem un avantatge i un desavantatge perquè enceteu un debat sobre el tema a classe.

Què és l’Ask?

A grans trets es tracta d’una xarxa social en la qual l’objectiu i meta és fer preguntes. Aquestes poden ser formulades per qualsevol persona que entre al perfil que una altra tinga obert sense identificar-se. És a dir, la majoria són anònimes. Aquesta qualitat és el que pot fer-la divertida i interessant. Ja que ningú té por de fer preguntes de qualsevol índole, gràcies a l’anonimat. Sovint els joves tenen curiositat i necessitat de compartir l’experiència vital que estan travessant però per vergonya o por a fer el ridícul, no s’atreveixen a preguntar a persones conegudes.

Avantatges i desavantatges?

Un avantatge, a banda de poder fer amics o simplement conèixer gent nova, és que pots preguntar allò que vulgues a l’altra persona sense que et pugui identificar. Però, també podem tenir desavantatges amb un mal ús. Com hem vist a la novel·la hi ha una persona que l’usa per insultar-ne una altra que no aprecia emparant-se precisament en eixe anonimat.

4. Un altre dels temes que preocupa bastant els adolescents és la imatge. Els canvis hormonals fan que el cos canvie i sovint apareixen grans a la cara. De fet, Moisés acudeix a una esteticista per llevar-se els punts negres. A propòsit d’això us proposem un nou debat: Cregueu que actualment donem excessiva importància a la imatge?
5. Pel que fa a això, Moi diu que el seu pare i el seu padrastre es molesten quan s’assabenten que ha anat a l’esteticista i s’ha fet el bigot amb cera. S’exigeix el mateix a les xiques que als xics pel que fa a la cura en la imatge personal? Per què creus que és així?
6. En uns dels moments que es parla sobre Liz diu: *Té una estètica molt britànica* (pàg. 126). Coneixes diferents estètiques a l’hora de vestir? Creus que aporten alguna informació extra sobre la persona? Segueixes les modes? Després de la reflexió, parleu-ne sobre el tema a classe.

.....
.....

7. Parlant de moda ara et proposem que busques publicitat on es presente un producte de bellesa i que emplenes la següent fitxa:

ANÀLISI D'UN ANUNCI PUBLICITARI
1. Aspectes verbals i paraverbals. a) Missatge lingüístic del personatge (o personatges) que apareixen a l'anunci. i) Contingut (allò que diu). ii) Idiome (registre). b) Missatge lingüístic no produït pel personatge (o personatges), però que pot fer referència al personatge, al producte o a ambdós. i) Textos
2. Aspectes no verbals. a) Relacionats directament amb el personatge (o personatges) i) Expressió de la cara (mirada, somriure, etc). ii) Gestualitat. iii) Vestit. b) Relacionats indirectament amb el personatge (o personatges). i) Espai estàtic (marc, objectes, etc.)

8. Sense deixar de banda el tema de la imatge però introduint-ne un altre nou, la immigració, et convidem a reflexionar sobre unes dures paraules que segur podreu recordar:

[...] hi havia algú per a qui el color de la meua pell, la forma dels meus ulls, la llisor dels meus cabells, la meua procedència, els meus orígens i la mare que m'havia tocat, sí que eren un problema i una molèstia. I si n'era més d'un? (pàg. 83).

9. Evidentment haureu arribat a la conclusió que no hem de discriminar ningú per raó de la seua procedència i del color dels seus ulls o pell. Però no volem que us quedeu únicament amb eixa reflexió. Ens agradaria que investigareu un poc més. Per aquesta raó us proposem diversos punts de partida per tal que feu alguna activitat més relacionada amb la immigració:

a) Busqueu a la premsa notícies sobre immigració. Després informeu-vos sobre la situació d'aquelles persones als seus països d'origen i feu-ne una exposició oral a l'aula amb l'ajuda d'una presentació en imatges.

b) Demaneu, si és el cas, a algun company/a de classe que us explique la seua experiència com a immigrant.

c) Poseu-vos en situació!

Al nostre país ha vingut molta gent buscant un futur millor però nosaltres també hem immigrat a altres països europeus, com per exemple Alemanya o Suïssa, a la recerca d'un treball i una vida més digna com va ocórrer el segle passat o com està ocorrent des de l'inici de la crisi econòmica que començà el 2008. De fet, probablement conegueu algun familiar o veí jove que se n'haja anat. Penseu, si haguéreu d'anar-vos-en, com us agradaria que us tractaren al país d'acollida?

d) Feu una exposició on quede clar que no hi ha cap persona inferior a una altra com s'hi sent Moisès en alguna ocasió al llarg de la novel·la. Pren com a punt de partida alguna afirmació que has llegit com ara:

Sudacas de mierda, vienen aquí a tocar los cojones. (pàg. 125)

Quan parla sobre Liz diu: *Ella també és diferent, com jo, però, en canvi, ningú fa comentaris racistes sobre el seu aspecte. (pag. 126)*

10. Un altre tema que planteja dualitats amb el qual sembla que hi ha gent que té problemes és amb el de la llengua. Fes memòria:

[...] Però la veritat és que parla valencià la mar de bé, perquè s'ha criat ací a Castalla, des que era ben xicotet i ací tothom parla valencià [...]. (pàg. 61)

[...] però entre els companys, res de res, castellà o ja et miren com si fores alguna cosa rara. (pag. 61)

Tú ¿en qué idioma hablas? (pàg. 124)

Respon les següents qüestions:

a) On està Castalla? Quines diferències podríem establir respecte a Alacant?

.....
.....

b) Quines actituds mostren les tres afirmacions?

.....
.....

c) Què podríem fer per fomentar la lleialtat lingüística?

.....
.....

d) I per tal d'aconseguir que aquells que no parlen valencià/català en vulguen aprendre?

.....
.....

11. Moisès quan és menut confon el concepte de la immigració amb el de l'adopció. Li diu a la mare que ja sap que és immigrant quan el que vol dir és que és adoptat. Aquest és un altre dels temes que apareix al llibre. Moisès i Camil són adoptats.

Aquesta no es tracta d'un tipus de família tradicional. Però heu de tenir en compte que en la nostra societat l'anomenada família tradicional, constituïda per una dona i un home que conceben a un fill / filla (la mare l'ha portat al món i tots dos l'eduquen), és només una forma de ser família.

La realitat, però, és molt més complexa i diversa. Si penses en la família de Moisès, se'n tracta d'una ben atípica. Però, creus que és en realitat tan diferent a una tradicional o a la teua (pensa en la relació que hi ha entre els germans i entre els pares i fills)? Investigueu sobre els diferents models de família que podem trobar en l'actualitat.

12. Ara busca informació sobre el procés d'adopció i del país d'origen de Moisès i Camil (Bolívia i Colòmbia respectivament).

13. Un altre tema tractat al llarg de la novel·la és el de l'alimentació i la cuina. Ja que el personatge principal està pensant si dedicar-s'hi professionalment. I tu, ja t'has plantejat quina professió t'agradaria desenvolupar en un futur? Et calen estudis? Busca informació a Internet sobre on podries acudir a formar-te.

14. Continuant amb el tema de l'alimentació Moisès diu sobre un sopar amb les amigues:

[...] a l'hivern quedem en ma casa a sopar una pizza (sense gluten que la Marta és celíaca) i uns refrescos sense sucre (que la Paula és diabètica) (pàg. 33).

Sabries dir que els ocorre a aquestes xiques? Explica-ho detalladament.

15. L'anterior cas no és el mateix que els que reflecteixen les següents afirmacions:

"M'agrada molt menjar però no m'agrada el peix" (pàg. 10)

"Els greixos trans i l'excés de sucre em posen com una moto" (pàg. 21)

De segur que t'han parlat sobre la importància de tenir una dieta equilibrada. Discutiu per grups si l'alimentació fictícia dels personatges que et presentem és o no equilibrada i poseu un exemple de dieta equilibrada. I després feu una posada en comú. Tingueu compte també l'activitat física que fan.

Em dic Moisès, faig esport tres vegades per setmana. Per esmorzar em menge un entrepà amb crema de xocolata. Per sopar el meu plat preferit és el puré de verdures amb salsitxes. Per dinar m'agraden molt els plats tradicionals valencians com per exemple l'arròs amb conill.

Em dic Mariola sóc un poc nervioseta però no m'agrada fer esport. Sols en faig a classe d'educació física. Em cuide molt perquè no vull fer-me grossa. Mai no menge dolços, ni pastes, ni begudes amb sucre. Des del matí, quan m'alce, fins a l'hora de dinar menge una poma per esmorzar.

Em dic Camil m'agrada escarxofar-me al sofà quan estic a casa. Però també eixir amb els amics a fer un volt... Quan mengem fora no taste les verdures i preferisc anar a menjar una hamburguesa a qualsevol lloc. A casa evite menjar enciam, altres tipus de verdura i la fruita.

Exemple de dieta equilibrada

16. Tornant a la segona cita et plantegem unes qüestions que segur que saps contestar a la perfecció:

a) Què és això dels greixos trans? Hi ha diferents tipus de greixos?

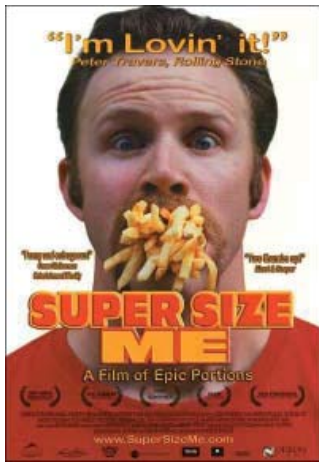
.....
.....

b) Per què el consum de sucre altera Moisès? Creus que és així amb tothom?

.....
.....

17. Hi ha una pel·lícula/documental, *Super size me*, que tracta sobre l'excés i mala alimentació. Et proporcionem la fitxa tècnica per si teniu ocasió de visionar-la. De segur que us resulta ben interessant!

- Títol: Super Size Me.
- Data d'estrena: 7 de maig de 2004 (Estats Units)
- Director: Morgan Spurlock
- Productor: Morgan Spurlock
- Música: Michael Parrish, Steve Horowitz, Doug Ray
- Gèneres: Documental, Comèdia, Drama, Cinema independent

Sinopsi:

Super size me, és un documental del 2004, escrit, produït, dirigit i protagonitzat per Morgan Spurlock, un cineasta independent nord-americà. La pel·lícula mostra l'evolució de Spurlock durant 30 dies (febrer de 2003), durant els quals subsisteix en la seua totalitat amb l'alimentació i la compra d'articles exclusivament de McDonald's. L'espectador pot comprovar els efectes que té aquest estil de vida en la salut física i psicològica. En el film també es explora la influència de les indústries de la menjar ràpid, incloent la forma en què té la mala nutrició. Durant el rodatge, Spurlock menjava en els restaurants McDonald's tres vegades al dia, i arribà a consumir una mitjana de 5.000 kcal diàries (l'equivalent de 9,26 Big Macs).

18. Parlem-ne ara de la dieta Mediterrània i de les seues receptes. A la novel·la Moisés ens explica en moltes ocasions que ell prefereix la cuina tradicional i ens explica com fa diversos plats com quan elabora les cuixes de corder amb sa mare o l'arròs amb conill típic de la Foia. Però també ens diu que cuina plats típics del seu país d'origen. Et demanem ara que penses en dos dels teus plats preferits, un típic de la zona on vius i un altre de cuina estrangera i que ens expliques quins són els ingredients necessaris per fer-los i com fer la recepta pas a pas.

Nom del plat tradicional:
Ingredients:
Procés d'elaboració:

Nom del plat internacional:
Ingredients:
Procés d'elaboració:

19. Encara que a Moisès li agrada molt menjar diu que perd la fam per qüestions del cor... quan s'enamora o quan Joana i ell es fan el primer bes. De fet, els sentiments que li desperten dues xiques fan que estiga fet un embolic. Què creus respecte això? Recorda que malgrat que a Moisès li agraden les coses de sempre al final del llibre dubta sobre si la seua relació serà per sempre.

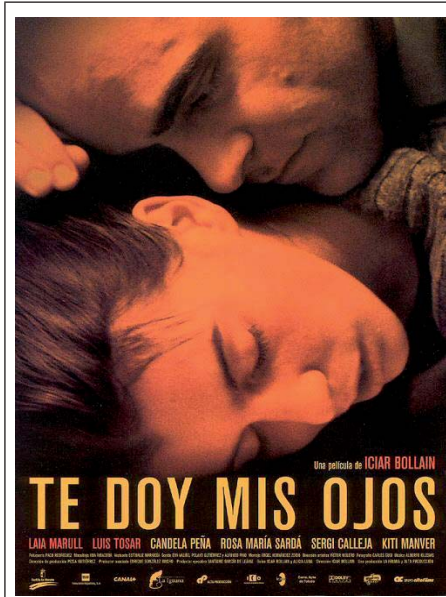
20. Compte no hem de confondre el tema de l'amor amb la possessió!

Un altre tema que s'anomena de passada a la novel·la però que afecta a tothom és la violència de gènere. De fet, aquest problema no entén ni de classes socials ni d'edats. Us proposem que aprofundi en el tema fent les següents activitats:

- a) Debateu a classe sobre la violència de gènere i busqueu informació per veure quina és la situació en aquest moment. Recolzeu els vostres arguments en dades reals, notícies de diaris, etc.
- b) Feu un mural on s'explique que homes i dones som iguals i tenim els mateixos drets. Després poseu-lo a algun lloc visible de l'IES.

c) Visioneu la pel·lícula guardonada amb 7 premis Goya, *Te doy mis ojos*, i feu una posterior posada en comú a classe sobre els aspectes que més us hagen cridat l'atenció.

Títol: *Te doy mis ojos*

Direcció: Iciar Bollaín

Producció: Santiago García de Leániz

Guió: Iciar Bollaín, Alicia Luna

Música: Alberto Iglesias

Fotografia: Carles Gusi

Protagonistes: Laia Marull, Luis Tosar, Rosa Maria Sardà, Candela Peña

País: Espanya

Data d'estrena: 2003

Gènere: Drama

Duració: 106 minuts

Sinopsi:

Pilar fuig en plena nit de casa seua, situada en un barri perifèric i residencial de Toledo; porta amb ella el seu fill d'uns huit anys. En la fugida busca refugi a casa de la germana, una restauradora d'art que porta una vida independent al costat de la seua parella escocesa, tots dos resideixen a la part vella i històrica de Toledo.

Pilar és una víctima més dels maltractaments conjugals, que intenta refer la seua vida i comença a treballar com a caixera de visites turístiques a l'església que alberga el quadre *L'enterrament del Comte d'Orgaz*. A través del seu nou treball comença a relacionar-se amb altres dones. Antonio, el seu marit, emprén la seua recerca i la seua recuperació, promet canviar i busca ajuda en un psicòleg. Pilar li dóna una altra oportunitat al seu marit, amb l'oposició de la germana, que és incapaç d'entendre la seua actitud.

21. Moisés diu en una ocasió: *Jo és que a les ties mai no les entendre* (pàg. 48). En aquest cas parla sobre el fet que Mariola passa molt de temps arreglant-se. Però sovint s'usa aquesta frase per exemplificar el tòpic que homes i dones som diferents i que una de les coses que ens diferencia és que les dones som molt difícils de comprendre i enrevessades. Què opines d'això, hi estàs d'acord? Raona la resposta.

22. Al relat que ens ocupa hem vist altres formes de violència. Un exemple és quan insulten Moisès o el seu germà anomenant-los *mono* i acaben barallant-se o tenint problemes. Pel que fa a això hi ha una frase molt coneguda que diu que la violència genera sempre més violència. Malauradament, sovint, no se sap gestionar bé aquest assumpte, sobretot, quan ens sentim amenaçats o assetjats. Podeu veure-ho perfectament a la següent pel·lícula que us proposem de visionar per tal que par-leu sobre el tema.

	<p>Títol: Cobardes</p> <p>Direcció: José Corbacho, Juan Cruz</p> <p>País: Espanya</p> <p>Any: 2008</p> <p>Data d'estrena: 25/04/2008</p> <p>Durada: 89 min</p> <p>Repartiment: Lluís Homar, Elvira Mínguez, Paz Padilla, Antonio de la Torre, Javier Bódalo, Eduardo Espinilla, Eduardo Garé, Ariadna Gaya, Maria Molins</p> <p>Web: www.cobardeslapelicula.com</p> <p>Productora: Filmax, Ensueño Films</p>
<p>Sinopsi</p> <p>La trama explica la història de dos xavals de secundària, un la víctima i l'altre, el botxí. Guille és, en aparença, un xic com molts: bones notes, bon esportista i amb una família que li dona suport. Descobreix d'actuar de "pinxo" a classe li dona cert respecte, per la qual cosa, sense dubtar-ho, tria a una víctima i, amb qualsevol pretext es passa el dia assetjant-lo amb els amics. Gabriel és la víctima escollida per Guille. Gabriel és pèl-roig, així que tots li diuen pastanaga...</p> <p>El film té com a tema central l'assetjament escolar a partir de l'estigmatització d'un xic pèl-roig, però aquesta situació s'entrellaça amb un altre tipus d'assetjaments (els mitjans de comunicació massius que infonen temor i fins i tot terror, el fantasma de la desocupació, "la disciplina partidària"), on es mostra la violència generalitzada com a rerefons, la sensació d'inseguretat de tots els personatges –exceptuant-ne potser un (el pizzer)- i la por, que és el gran protagonista.</p>	

23. També podeu visualitzar la pel·lícula d'una novel·la que ja hem esmentat amb anterioritat, *Camps de maduixes*, on els protagonistes també són joves com tu amb les inquietuds i problemes semblants.

Títol: Camps de maduixes

Any: 2005

Durada: 81 min.

País: Espanya

Director: Carles Pastor

Música: Josep Sanou

Repartiment: Cristina Plazas, Roger Casamajor, Sílvia Marty, Jordi Vilches, Ferran Lahoz, Chisco Amado, Pepa López, Lara Sanchís, Javier Núñez, Mireia Sobrevela, Teresa Manresa, Pere Molina

Productora: Canal 9 / Fausto P.C. / Gaia Audiovisuals S.L. / TV3 / Televisió de Galícia (TVG)

Gènere: Drama.

Sinopsi:

Una nit, Luciana i els seus amics ixen de festa. La xica pren una pastilla amb el dibuix d'una maduixa que la sumeix en un estat de coma profund. El nuvi de Luciana, que no va sortir aquella nit, està furiós amb els amics. Es proposa trobar el camell que els va vendre la droga per ajudar els metges a salvar la vida de la seua núvia. Per la seua banda, un inspector de policia també intenta trobar el delinqüent.

24. El TDAH, trastorn que pateix Moisés, se'ns explica que al principi la família ho va passar malament i que van haver d'anar d'especialista en especialista fins que va ser diagnosticat el trastorn. Com hem pogut llegir es tracta d'una malaltia que afecta perquè, entre altres símptomes, fa que no es pugui estar quiet molt de temps. Busca més informació sobre el tema.

25. Més temes tractats a la novel·la: la música. De fet els nostres amics tornen a Alacant per veure un dels seus grups favorits, els Auryn. Quin és el teu grup o cantant de música preferit? Has anat a algun concert a veure'l? Explica la teua experiència.

26. Sovint veiem adolescents que tenen com a ídol un cantant o un grup de música. I que per això fan llargues cues per veure'ls, compren tots els discs que fan, tenen empaperada la paret de l'habitació amb la seua imatge, etc. Què opines sobre aquest fenomen?

27. Moisés per la seua banda diu que la Gossa sorda i Aspencat són dos grups de música que li agraden. Els coneixes? Si no és així busca informació i digues quin tipus de música fan.

28. També quan parla de la música i de l'afició que hi té Joana diu que ella toca el violí i que li agraden músics com ara Paganini, Haydn, Sara Chang o Ara Malikian. Escull-ne dos i busca-hi informació.
29. Ens n'anem de festa? Al llibre es parla de festes que se celebren a la ciutat d'Alcoi; una d'elles és la dels Els moros i cristians. Saps que se celebra? Busca informació.
30. L'altra festa que s'anomena se celebra a molts pobles i ciutats: la cavalcada dels Reis Mags. La peculiaritat és que diu que la d'Alcoi és la millor perquè “*ho diuen aquells del Patrimoni Immaterial de la Humanitat*” (pàg. 29) Saps que significa això? Coneixes algun altra festa o acte declarat *Patrimoni Immaterial de la Humanitat*? Sabries dir com és el procés o perquè es pot rebre aquest reconeixement?
31. Finalment, volem que proposes tu una activitat relacionada amb la lectura tenint en compte els teus interessos. Pots elaborar-la a partir dels següents temes o buscar-ne tu un:
- ▶ La idea d'emigrar a la recerca d'una vida millor (sognis, frustracions, deixar els orígens enre-re, l'enyorança de la terra, la família, haver d'adaptar-se a una nova cultura,...).
 - ▶ Feu un debat a classe prenent com a lema la següent frase: *La llibertat es guanya amb responsabilitat* (pag. 34).
 - ▶ La professió d'escriptor/a. (Quan comença a ser una professió, es naix o s'aprén, en què consisteix, s'hi pot viure d'aquest ofici, etc.)
 - ▶ Busca informació sobre els escriptors que s'anomenen al llibre: Gemma Pascual, Joaquim González Caturra o Joan Pla. I a partir de la seua biografia, parleu sobre les seues novel·les i expliqueu quines us agradaria llegir..
 - ▶ Altres.

CALAIX DE SASTRE!

1. Segons has pogut llegir a Moisès li agrada seguir els textos instructius. Saps tu a quin tipus pertanyen? I quines són les característiques d'aquesta tipologia textual? Explica-les i digues almenys tres exemples de cada tipus.

.....

.....

.....

.....

2. Completa ara les formes verbals d'aquest fragment que pertany al començament del capítol de la novel·la, en concret al capítol III. Després comprova que estiguen bé.

“Des que _____ (3a persona del singular del pretèrit imperfecte d'indicatiu del verb tenir) més o menys cinc anys _____ (1a persona del plural del pretèrit indefinit d'indicatiu del verb visitar) un grup de metges i psicòlegs fins que cap als sis _____ (1a persona del singular del present d'indicatiu del verb anar) ser diagnosticat i etiquetat, com els paquets de pasta. _____ (1a persona del singular del condicional del verb haver) d'asseure'm a fer una llista si _____ (1a persona del singular del pretèrit plusquamperfecte de subjuntiu del verb voler) recordar-los tots, però no _____ (3a persona del singular del present d'indicatiu del verb caldre) perquè, de tots ells, em _____ (1a persona del singular del present d'indicatiu del verb quedar) amb don Abel, sobretot, i amb l'Anna, que _____ (3a persona del plural del present d'indicatiu del verb ser) els que em _____ (3a persona del plural del present d'indicatiu del verb tractar) com una persona normal i els que _____ (3a persona del plural del pretèrit perfect perifràstic d'indicatiu del verb fer) que la mare es _____ (3a persona del singular del pretèrit plusquamperfecte de subjuntiu del verb tornar) també una persona més o menys normal (dins de les seues possibilitats, clar). L'Anna, de fet, el primer que li _____ (3a persona del singular del pretèrit perfect perifràstic d'indicatiu del verb dir) després de la primera visita va ser: “Si _____ (1a persona del singular del present d'indicatiu del verb voler) que Moisès es _____ (3a persona del singular del present d'indicatiu del verb concentrar), s'han d'acabar els crits”. I a casa es _____ (3a persona del singular del pretèrit perfect simple d'indicatiu del verb fer) la pau”. (pàg. 22)

SOLUCIONS

Repassem la història

2. Ara et proposem que faces un nou esforç i recordes cada detall. Has de dir, segons allò que has llegit, si les següents afirmacions són vertaderes o falses. Això sí, en el darrer cas cal que les esmenes per tal que esdevinguen vertaderes. Si saps la major part de les respostes, has entès a la perfecció el llibre. Enhorabona!

	Vertader	Fals
1. La família de Moisès està formada per quatre fill; tres d'ells adoptats i una quarta procedent d'un altre matrimoni.		X
2. Moisès és un xiquet adoptat que nasqué a Bolívia.	X	
3. El protagonista té un trastorn que s'anomena TDAH (trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat).	X	
4. Moisès se sentí alleugerit quan li van diagnosticar la malaltia.	X	
5. La mare de Moisès és professora de llengua i per això li agrada molt escriure.		X
6. Moisès no té relació amb el seu pare adoptiu.		X
7. Liz i James són els amics que viuen a Castalla.		X
8. A Moisès li agrada molt pintar.		X
9. El plat preferit de Moisès són les salsitxes amb puré de verdures.	X	
10. Moisès no vol contar l'assumpte de l'Ask perquè no vol ferir els sentiments de la gent que estima.	X	
11. A Moisès no li agraden les classes de matemàtiques perquè no les entén.		X
12. Moisès regala a la Clàudia una caixeta de corets de sucre per sant Valentí el primer any que van a l'institut.		X
13. La mare i el pare donen permís a Camil per agafar el cotxe i anar fins a Alacant.	X	
14. Moisès es baralla amb un xic mentre van al tram perquè aquest insulta Camil anomenant-lo <i>mono</i> quan li va demanar que baixara la veu a la música que duia perquè molestava molt.	X	
15. Durant l'incident del tram arriba la policia i s'enduen Moisès a comissaria per tal que declare allò que ha ocorregut.		X

	Vertader	Fals
16. A la classe de Moisès hi ha dos grups ben diferenciats: els moixos i les pardaletes.		X
17. El grup d'amigues de Clàudia es burla del grup de Moisès, entre d'altres, perquè elles tenen millors notes a gairebé totes les assignatures.		X
18. El grup de Moisès se separa perquè ja no tenen els mateixos interessos en comú com quan van començar l'institut.		X
19. Allò que es conta novel·la transcorre durant un estiu.		X
20. Camil i Liz són molt aficionats al grup Auryn.	X	
21. Mariola va amb la iaia Meravelles i les amigues al concert dels Auryn.		X
22. Lawrence i Mariola arriben a la cua del centre comercial agafats de la mà.		X
23. Moisès no avisa la Joana que anirà a Alacant aquella vesprada perquè ella no ha donat senyals de vida durant tot l'estiu.		X
24. Quan arriben al centre comercial hi ha molta gent fent cua i per això es queden a dinar allí.	X	
25. Hi ha tanta gent al centre comercial que no aconsegueixen veure els Auryn signant els discs.		X
26. A l'IES de Moisès fan una festa per celebrar que han finalitzat l'ESO.	X	
27. Liz li fa un bes a Moisès mentre estan nadant a la piscina.	X	
28. Després de tot el que ocorre a l'Ask, la colla de Moisès, va amb més compte quan navega per Internet.	X	
29. Moisès creu que després d'aquell estiu la relació amb Joana anirà molt millor.		X
30. Moisès decideix, finalment, que vol estudiar per ser psicòleg i així poder ajudar a gent que tinga la mateixa malaltia que ell.		X

UN MUNT DE MOTS!

1. El llibre comença amb la descripció d'alguns dels peixos que veu Moisès a l'illa de Tabarca i de la sensació que els peixos li fregaven les cames. Et proposem que busques 12 noms d'animals i organismes marins que habiten la mar Mediterrània a la següent sopa de lletres. Després escull el nom que més t'haja agradat i emplena la fitxa que el proposem més avall.

P	A	B	A	L	D	U	F	A	S	A	R	P
Z	O	P	E	L	R	R	I	M	E	N	B	B
E	A	L	L	I	U	Q	N	O	C	A	E	A
S	H	G	P	S	M	E	A	L	U	J	R	R
C	U	E	F	S	O	S	I	L	O	N	T	R
O	Z	R	C	E	A	P	B	E	N	O	U	E
P	A	I	M	R	M	J	C	N	A	P	C	T
I	X	Ç	D	A	X	O	N	S	Y	S	M	E
N	C	O	S	F	G	I	U	O	Ç	E	C	T
Y	U	M	E	U	V	D	L	P	C	L	I	P
A	V	I	P	O	E	A	K	E	V	O	G	A
C	O	G	O	M	B	R	E	D	E	M	A	R

Baldufa, conquilla, cranc, cogombre de mar, escopinya, eriçó, llissera, moll, esponja, barretet, polp, sard.